

Lukášovo evangelium 14,25-33

O nenávidění a staviteli a králi

1. čtení: Mt 19,16-26 ... "Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co ti patří, rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne." ... "U lidí je to nemožné, ale u Boha je možné všechno." ...

kázání: Lk 14,25-33

Bratři a sestry,

to je síla. Zkuste na chvíli zapomenout, že jste v kostele, kde se většinou říkají hezké věci pro potěchu duše, a vezte ta slova bez obalu. Dokonce bez obalu našeho českého ekumenického překladu Bible. Ježíš říká: „Kdo přichází ke mně a nedovede se zřícit...“ Je tam napsáno zřícit. To f je ale menší. Aha, to má být poznámka dole. Ejhle, v poznámce stojí: f-ř: nemá v nenávisti. To znamená, že v řečtině doslova stojí: Nemá v nenávisti. Ale to zní příliš tvrdě, tak to překladatelé trochu zeslabili a udělali z toho: Nedovede se zřici. To je škoda. Pak to nevyzní. Vemte to bez obalu: Ježíš říká: "Kdo přichází ke mně a nemá v nenávisti svého otce a matku, svou ženu a děti, své bratry a sestry, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem.“

Jste křesťani? Nebo chcete být? Být křesťan, to znamená následovat Ježíše, být jeho učedníkem. Fakt chcete? Tak se ukažte. Dokážete nenávidět Mámu a Tátu, manželku i děti, bratry i sestry? Sebe? A pozor. Všechny dohromady. Bez výjimky. Protože u některých členů rodiny to možná není zas takový problém nenávidět je. Protože jsou hrozní. A někteří nemají ani problém nenávidět sebe. To je tam taky: ano, i sám sebe, svoji duši. Ve chvíli, kdy je to buď a nebo, buď Bůh, Ježíšovo následování, nebo moje rodiče, rodina, já sám, tak nenávid' vše druhé. Dokážete to? Chcete tohle dokázat? Pak můžete být křesťané. Ježíšovi učedníci. Tak si to spočítejte.

Ale! Ale! Ale! To přece nejde. Takhle určitě ne. Vždyť když tohle domyslím, vyjdou jenom tři možnosti. Jenom tři.

1. Tohle nedokážu. Promň Bože, Ježíši, ale tohle nedokážu.
2. Tohle nechcu. Nechcu být Ježíšovým učedníkem. Nechcu být křesťan.
3. Zkusím to. Prostě napnu všechny svoje síly a zkusím to. Budu radikál, budu fanatik, když to domyslíte do důsledků, nejbliž k tomuhle mají fanatičtí teroristé. Ti to zkoušej. Nenávidět pro Boha všechny jeho nepřátele a klidně obětovat vlastní život, aby těch nepřátel při bombovém nebo jiném útoku vzali s sebou co nejvíc. A klidně i ženy a děti. Klidně i svoje děti.

Když ta Ježíšova slova domyslíte do důsledků, nejvíc se to podobá fanatickým teroristům. A pardon, tohle ne. Tohle nechcu. Končím, zavírám Bibli, končím s křesťanstvím. Je to ještě horší než ten Islám. S Bohem.

Tři možnosti, jak se s těmi Ježíšovými nároky vyrovnat. Ještě je čtvrtá. Uf, ještěže tak. Tak rychle, sem s ní. No, je možnost tahle slova ignorovat a dál být křesťan podle svého. Bez těchhle nepříjemných věcí. Tak jako jednodušší verze křesťanství. Moje vlastní křesťanství. Pardon, to už ale není křesťanství. Tam, kde se bolestně nemusíš vyrovnávat s tím, co je ti nepříjemné a uvaříš si jenom to, co ti chutná, to už není křesťanství. To už není důvěra v Boha ale v sebe. To už jsme zase jenom my. Jenom já a moje představy. A to je málo.

Tak co s tím? Určitě existuje nějaká finta. Taková ta klička, co uměj faráři, aby to pak zase šlo. Něco, co normálního člověka nenapadne. Něco příliš chytrého a filosofického.

Bojím se, že ne. Víte jak to začíná? Ta Ježíšova promluva? „Šli s ním veliké zástupy.“ Konkrétně to byli zástupy galilejců. Žádní velcí vědátoři a myslitelé a študovaní. Žádný farářský kličky. Jenom takový ten obyčejný selský rozum. Prostě 1 a 1 sou dva. 2 a 2 sou čtyři. Přesně. Proto taky Ježíš vypráví ta dvě podobnosti. Pamatujete? Ten stavitel věže, co si to špatně spočítal a všichni se mu vysmáli. A ten král, co si to špatně spočítal a šel do boje a všechno prohrál. To je jasný. Měli si to líp spočítat. Na co mají a na co ne. Tomu rozumíme. Přesně tak. Protože o to jde. Měli si to líp spočítat. Ježíš říká: Taky si to líp spočítejte. Máte na to? Ne na stavbu věže a bojování bitvy, ale na to následování. Máte na to? NE! Ne, Ježíši, nemáme na to. Jestli vám vyjde něco jiného, tak jste počítali špatně.

Tohle je ta odpověď, ke které nás ta Ježíšova slova vedou. Nemám na to. Uf. Ještě že tak. Ale tady to nekončí. Tady to teprve začíná. Protože Ježíš chce, abychom ho následovali. On chtěl ty učedníky. Vždyť si je sám vybral a povolal. Dokonce i nás.

Řešení toho všeho? Buď Ježíšovým učedníkem, buď křesťan ale uměj i dobře počítat a spočítej si sám, že na to nemáš. Že i kdybys napnul všechny svoje síly, nedokážeš to. Selžeš. Vždycky. Boží království si nezasloužíš. Protože si ho ani zasloužit nemáš. To ti zasloužil on sám. Celá ta Ježíšova řeč nás chce dovést k tomu, že máme důvěřovat jemu. Doopravdy důvěřovat. Bolestně důvěřovat tomu, který to dokázal. Ježíš tu víc mluví o sobě než o nás. Totiž o tom, že být učedníkem znamená ze všeho nejvíc důvěřovat jemu navzdory své slabosti a neschopnosti.

A jak to teda dokázal Ježíš? Jak dokázal naplnit tahle svoje slova? Za chvíli budou Velikonoce. Tady u nás i v evangeliu. V tom příběhu se blíží okamžik, kdy Ježíš opustí Galileu a vydá se do Jeruzaléma. Aby se ukázalo, jak to Bůh myslel. A my víme, jak to tam dopadne. Budete se divit, ale Ježíš to ví taky. Už teď to ví. Že ho chytí, budou se mu posmívat, mučit a zabijí ho. Nechá se. Prohraje. Právě proto teď lidem vypráví o tom staviteli věže a králi, co do boje táh a všechno prohrál. Oba si to špatně spočítali. Takže Ježíš si to taky špatně spočítal? No jistěže ne. Vždyť on ta podobenství říkal. On chce těmi příběhy říci: I já jsem si to spočítal. Dobře spočítal a vím, do čeho jdu. To, co se stane v Jeruzalémě na Velikonoce, s tím počítám. Dobře počítám. Nemusíte se bát, můžete mi důvěřovat, že nejsu naivní blázeň.

A učedníci šli s ním. Následovali ho. Někteří dokonce říkali: Půjdu s Tebou kamkoli, i na smrt. Nešli. Všichni ho zradili a opustili. Neměli na to. Spočítali si to blbě. A přece bylo dobře, že šli. Aspoň si to mohli vyzkoušet. Že na Ježíšovu cestu nemají. To je jeho cesta. Ta naše je jiná. Důvěřovat jemu. Ano, snažit se, bojovat ty naše malé boje. A pokud možno vyhrávat. Ale taky padat, klesat, prohrávat. A nezakládat si na tom, jaký jsem duchovní frajer a jak to všechno zvládám. Ale v důvěře vyznat: Věřím, pomoz mé nedověře.

Bratři a sestry, naše hodnota v Božích očích nespočívá v tom, jak jsme skvělí. Nebo v tom, jak skvělé věci dokážeme hlásat. Naše nekonečná hodnota v Bohu je právě v něm, v Bohu. Jenom ve skutečném vztahu důvěry v jeho lásku. Všechno ostatní je k smíchu nebo k pláči.

Amen